

نقش و اهمیت مدیریت شهری در ارتقاء حقوق شهروندی

*رحیم غلامحسینی^۲، محسن احدنژاد ^۱روشتی

۱. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه زنجان، ۰۹۱۸۳۶۲۷۴۸۸

r.gholamhosseini@gmail.com

۲. استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه زنجان، ahadnejad@gmail.com

چکیده

از مسائل و موضوعات مهمی که در حوزه مطالعات شهری و برنامه ریزی شهری در سطح جهانی مطرح شده است بحث مربوط به رابطه حقوق شهروندی و مدیریت شهری است. شهرها به عنوان مراکز سکونتی دارای کالبد و کارکردهای متفاوتی هستند. شکل گیری عناصر کالبدی در شهرها و ایفای نقش های متعدد نیز به وسیله بازیگران عرصه سیاسی و اجتماعی رقم می خورد. شکل بندی و نقش دادن به بازیگران متفاوت عرصه شهری ازجمله دولت، مردم، نهادهای مدنی و قانون گذار باعث شده است تا وظایف و تکالیف متقابل و دو سویه بین شهروندان و اداره کنندگان امور در سطوح ملی و محلی پدید آید. شهر، شهروند و مدیریت شهری به عنوان مفاهیمی هستند که ارتباط بسیار تنگاتنگ و نزدیکی با یکدیگر دارند. قوانین و مقررات شهری را می توان به عنوان یکی از مهم ترین نقاط اتصال بین مدیریت شهری و شهروندان قلمداد نمود. به تعبیر بهتر بازیگران عناصر اصلی مدیریت شهری در پرتو قوانین و مقررات شهری ضمن تعریف نقش برای خود و سایر اعضا می توانند شهروندان را در اداره امور مشارکت دهند و مفهوم شهروندی و حقوق شان را محقق سازند. از دید شهری موضوع حقوق شهروندی، روابط مردم شهر، حقوق و تکالیف آنان در برابر یکدیگر و اصول و هدفها و وظایف و روش انجام آن است. در واقع حقوق شهروندی آمیخته است از وظایف و مسئولیت های شهروندان در قبال یکدیگر، شهر و دولت یا قوای حاکم و مملکت و همچنین حقوق و امتیازاتی که وظیفه آن حقوق بر عهده مدیران شهری، دولت یا به طور کلی قوای حاکم می باشد. در مقاله کامل به مباحث شهروندی، حقوق شهروندی، مدیریت شهری و شهروند مداری پرداخته خواهد شد. هدف از انجام این پژوهش بررسی نقش و جایگاه مدیریت شهری در ارتقاء حقوق شهروندی می باشد. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی بوده و نتایج بیانگر این مطلب می باشد که مدیریت شهری می تواند با آموزش حقوق شهروندی و تشویق شهروندان به پیگیری حقوق خویش، اتخاذ رویکرد شهروند مداری و ایجاد فضای گفتگو میان شهروندان و مدیران شهری، اصلاح نظام اداری و مراعات حقوق شهروندی در جهت ارتقاء حقوق شهروندان نقش آفرینی کند.

واژگان کلیدی: مدیریت شهری، شهروند، حقوق شهروندی

۱- مقدمه

از مسائل و موضوعات مهمی که در حوزه مطالعات شهری و برنامه ریزی شهری در سطح جهانی مطرح شده است بحث مربوط به رابطه "حقوق شهروندی" و "مدیریت شهری" است. چنانچه نظام مدیریت شهری را به عنوان یک نظام اجتماعی دارای سلسله مراتب و تقسیم کار بدانیم این نظام شامل فرایندهای سیاستگذاری، برنامه ریزی، هماهنگی سازماندهی و نظارت بر اداره امور شهر و شهرداری است و منابع اطلاعاتی، مالی و انسانی و انتظارات شهروندان و دولت به عنوان ورودی و خدمات مورد نیاز جامعه ساکن در شهر و تغییرات کالبدی فضاهای شهری به عنوان خروجی این نظام